

TAM TAM

MĚSÍČNÍK ČESKÝCH A SLOVENSKÝCH SKAUTŮ V EXÍLU

ROČNÍK V.

ČÍSLO

KVĚTEN

1978 9

Smetanka ribeňá - *Taraxacum officinale* Web.

DESÁTERO TÁBORNÍKA

1. Místo pro tábořiště vol tak, aby aspoň s jedné strany bylo chráněno proti větrům a aby slunce tam mělo celý den přístup.
2. Nestav nikdy těsně u vody, tam kde je tráva příliš zelená, světlá, na dně úvalů, kotlin. Když, tak jen pro tábor přes noc a jsi-li jist, že nebude pršet nebo skrýváš-li tábor. Stav, pokud možno, na vyvýšených místech, na stráních, planinkách, také v širokém údolí, ale uprostřed, aby v případě silného deště voda se dříve vsákla, než dorazí do středu údolí.
3. Nářadí měj vždy v pořádku a nabroušeno, topírko nerozštípnuté. Nepotřebuješ-li je na dlouhou dobu, namaž je olejem, aby se na ně nechytala rez.
4. Ohniště stav, aby kouř šel od stanu a od tebe. Sedej si tedy zády ke stanu a větru.
5. Oheň opatruj, aby se nešířil do okolí. Je-li vítr, ulej oheň na noc vodou. Jinak jej přikryj popelem, nebudeš mít ráno práci s rozděláváním.
6. Šetři palivem. Top takovým dřívím, které nekouří, nejlépe takovým, které leželo dlouho na prudkém slunci. Dobrý zálesák má oheň, který nekouří, ale vydatně hřeje.
7. Nádobí po každém upotřebení umyj a hned ulož na své místo, jinak budeš věčně hledat svůj šálek. Vař tolik, kolik sníš. Zbytky jídel zakopej. Pohodit můžeš jen tam, kde víš, že přijde zvěř a sní je.
8. Odcházíš-li z tábořiště, zahrab ohniště a všechny stopy po sobě.
9. Poznamenej si do svého deníku, jaké bylo tábořiště, jaký byl materiál ke stavbě ohniště, jaké bylo dříví na topení, kde je voda, kde nejbližší lidské obydlí, kterým směrem vanou větry.
10. Měj pro začátek stále vědomí, že jsi v lese hostem. Později, až si na něj docela zvykneš a porozumíš mu, budeš se tam cítit jako doma, ale chovat se budeš přesto jako v kostele. Buď bratrem každému obyvateli přírody, ať roste na místě, ční hrdě k nebi nebo běhá, létá, leze.

Víte, co je Kukui?

Nevíte? No přece moukeš molucký, latinsky *Aleurites moluccana*. Strom, z kterého se dělají bedny na čaj. Jak jsem k tomu ale vlastně přišel. V unorovém Tam-tamu se zminil bratr Cookie o symbolických národních stromech. Pátral jsem, ale nic nevypátral. Přitom jsem objevil jednu zajímavost - většina federálních států USA má oficiálně tzv. „state tree“, čili státní strom. Ten kukui patří Havajským ostrovům. Jsou to vůbec stromy,

Dub červený

většinou nějak typické pro příslušný stát. Pochopitelně je zastoupeno hodně dubů a borovic, neboť obojích roste v Severní Americe desítky druhů. Některé známe i u nás jako okrasné stromy a nebo i z lesů, kde jsou činěny pokusy o jejich pěstování. Tak třeba javor cukrový /stát Wisconsin a další/, vejmatovka /Idaho/, magnolie čili šácholan /Mississippi/ nebo dub červený /New Jersey/. Řada je pro nás neznámá. Ale symbolika amerických států používá i jiné věci z přírody. Především jsou to ptáci. Mezi nimi nenalezneme skoro nic

nám známého, leda snad pelikána v Louisianě. Také „státní květiny“ jsou pro nás často exotické. Ale Kansas používá slunečnici, Idaho šerik, Aljaška pomněnku. Arizona má květ jednoho obrovského kaktusu. Některé státy USA mají i své symbolické zvíře. Jistě znáte z dobrodružných románů kojota - státní zvíře Jižní Dakoty. Nebo amerického buvola /Kansas/. A což teprve grizzly z Kalifornie! Několik států má dokonce i „state fish“ - státní rybu -, jako je třeba velká jezerní štika ve Wisconsinu.

Grizzly

Kanadské provincie mají své symbolické květiny. Provincie Yukon používá např. i u nás v lesích hojně rostoucí vrbovku úzkolistou. Newfoundland si vybral dokonce jednu hmyzožravou rostlinu, zvanou „indiánský pohár“ /česky špirlice/.

Erbovní pověsti

Vypráví nám sestry Hana a Klára K.

O LEKNÍNOVÝCH LISTECH.

Tuto značku, které říká: jdi podle rozhrázeného listí /javorového, březového, dubového atd./, znají skauti na celém světě. Možná, že při hře na stopování jste jí i sami použili v jehličnatém lese, kde se na zemi nenachází žádné listí, nebo na cestě, podle které nestojí žádné listnaté stromy. Dále se dá dobře použít ..., ale o tom si dnes povíme trochu podrobněji, protože například o leknínových listech existuje heraldické, skoro až skautská pověst.

V dávných dobách, kdy v Čechách vládl kníže z rodu Přemyslova, překročilo české hranice nepřátelské vojsko a zle pustošilo naši zemi. Větřelci přepadávali a zapalovali vesnice, selské a vladycké statky, pobíjeli obyvatelstvo a odváděli dobytek. Jakmile se českému knížeti o tom donesla zpráva, okamžitě svolal vojsko a rychlým pochodem spěšil k ohrožené hranici. Již během několika dní se dostal do kraje, který byl vydrancován a vypálen nepřítelem. Byla to strašná podívaná a český kníže tím rychleji vyrazil v čele své veškeré jízdy, aby co nejdříve vyhnal větřelce z naší vlasti.

Druhý den k večeru se obě vojska střetla k neúspěšnému boji. Čeští rytíři rozezleni tím co viděli, zuřivě se vrhali na protivníky, a ti po krátkém odporu začali ustupovat. Stmívalo se již, když byl nepřítel zaháněn až za naši hranici. Kníže se ale nespokojil a tímto vítězstvím a pronásledoval větřelce na jejich území.

Záhy nastala tmavá noc - a tu pojednou - po cizím vojsku nebylo ani památky. Jako by se do země propadlo. Bylo však již pozdě, když český kníže zjistil, že nepřítelé využili jeho neznalosti tohoto území a obrátným manévrováním vlákali Čechy do neproniknutelného močálu. Nyní již nebylo možno pokračovat vpřed a ani se vrátit zpátky.

Hned za ranního rozbřesku vyslal kníže své nejlepší zvědy, aby našli cestu z bažin. Dobře věděl, že pro nepřítel, který je zde doma nebude nesnadné získat posilu. Našemu vojevůdci hrozilo zničení. Čeští zvědové se však postupně vraceli zpět, neboť se nedostali daleko. Všude kolem dokola je obklopoval zrádný močál. Jeden ze zvědě se však nevrátil, a to mladý rytíř Kounic.

Kounic byl bystrý jinoch, který si všiml podivné věci: na močále se totiž v určitém místě objevovaly trsy leknínů a vytvářely na hla-

diné pruh, táhnoucí se směrem k pevnině. Svým dlouhým mečem zjistil, že rostou v místech, kde je mělké a pevné dno. A protože byl odvážný, pobídl koně - a k své velké radosti viděl, že se mu kůň nepropadá do bahna. Jel opatrně dál a zjistil, že všude tam, kde rostou lekníny, je pevné dno, táhnoucí se jako hráz pod zrádnou hladinou. Stejnou cestou se potom vrátil zpět do ležení.

Je samozřejmé, že se kníže radoval z návratu mladého Kounice, o kterém se již všichni domnívali, že utonul v močálu. Ritíř z Kounic sestoupil z koně, položil před knížete dva letnínové listy, rostoucí z jednoho kořene a řekl: „Hle kníže! Tyto leknínové listy nám ukáží cestu bažinou. Sledoval jsem je a dosáhl jsem pevné země!“

Potom se mladý rytíř na přání knížete postavil do čela vojska a celé je převedl přes zrádný močál.

Kníže za tento udatný čin pak odměnil rytíře z Kounic tím, že mu udělil dva leknínové listy, vyrůstající z jednoho kořene /v heraldice se jim říká „Lekno“/, jako štítové znamení. Erb s tímto znkem nosily pak u nás mnohé rody - vedle Kouniců, páni z Martinic, páni z Talberka na Sázavě a ještě další.

Štít s přílbou i klenotem /to je to, co vidíte nad helmou - zde je to dokonce půl jelena/ Vám dnes nakreslil rytíř Karlovský.

PAMPELIŠKA

Smetanka obecná, kterou všichni jistě dobře znáte pod jménem pampeliška, je májovou květinou našich luk. Zářivě žlutými hlavičkami je poseta kdejaká louka. Nekvetou však dlouho a promění se brzy v nadýchnuté bílé palice. Pospěšme si proto a uvařme si z tohoto daru přírody - žlutých pampeliškových květů - chutný

PAMPELIŠKOVÝ MED

Asi 200 pampeliškových hlaviček /může být i více/ bez zeleného okvěetí nasypeme do 1 litru vody, přidáme citron a pomeranč, nakrájené na kousky a to vše přivedeme do varu. Stáhneme s ohně a necháme stát několik hodin, nejlépe přes noc. Scedíme a svaříme s 750 gramy cukru až vznikne hustá tekutina, která na prkénku lepí.

Místo pampeliškových hlaviček můžeme použít jetele. Potřebujeme asi dvojnásobné množství - tedy asi 400 květů a musíme dbát na to, aby louka, na které trháme nebyla čerstvě pohojená.

KDO PAK BY SE HADA BÁL, ZLÉHO HADA ... ?

Kazdoročně jsou pozabíjeni stovky neškodných, ba užitečných hadů jenom proto, že strach z jedovatých hadů je v lidech hluboce zakořeněn. Odpor vůči hadům je pudový a lidská fantazie vidí obávanou zmiji v každé nevinné užovce či dokonce slepýšovi.

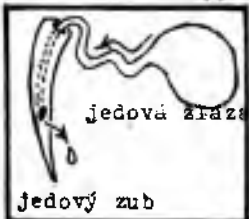
Tahle ta hrůza je dosti zbytečná, protože jedovatých hadů stále ubývá. Ve větší míře se vyskytují už jen v Jugoslávii, kam my stejně nemůžeme a ve Španělsku, kde netáboříme. Země, kde se dosud konaly naše tábory jsou takřka bez jedovatých hadů.

pohled shora

vzduchová trubice

jedová žláza

jedový zub

V Evropě kromě řečných 2 zemí existují z jedovatých hadů vlastně jen zmijovití, hlavně z m i j e obecná. Poznáme ji snadno podle její krátké, zkosené hlavy /obr./, dosti silného těla a klikaté čáry po délce zad. Vzácnější jsou její dvě odrůdy, jedna je do černa, druhá v barvě mědi.

Nebezpečnější a i daleko hbitější je zmije písečná, kterou snadno poznáme dle šupinatého růžku na hlavě. Nejseverněji se vyskytuje v alpských zemích v rozpáleném štěrku skal, více ale v Korutanech. V Itálii nejraději přebývá v naskládaných kamenných terasách vinic. Jelikož bleskurychle zaútočí, je-li omylem vyrušena, je nebezpečná právě dětem. Přehnaný strach ale není také na místě.

Nejlépe je vyptat se před táborem domorodců, kde lze s hady počítat.

V posledních letech je uštknutí stále méně. Asi je to tím, že hadi se rušnějšími cestami vyhýbají, protože tam nenacházejí kořist a jsou pořád vyrušováni.

Hadí jsou skoro slepí. Uštknou jen tehdy, když na ně omylem šlápeme nebo když k nim příliš přiblížíme. Kdo není dobře obut, měl by v podezřelých místech chodit s očima otevřenými. Než si sedneme, měli bychom okolí oču-

Zmije obecná Pravidelná kresba, průběžná linie
Zmije písečná Nepravidelná kresba, přerušovaná linie

kat klackem. Had pak okamžitě přehne.

Hodně lidí také mylně věří, že had útočí. Není znám případ - aspoň ne v Evropě, že by had člověka pronásledoval. Jedině tehdy, když nemá kam ustupovat, pokusí se had proklouznout kolem člověka. Tak snad může vzniknout dojem, že had zaútočil.

Kromě toho nedokáže žádný z evropských jedovatých hadů zvednout hlavu výše než deset centimetrů od země. Také nejsou u nás žádní jedovatí hadi, kteří by se zdržovali na stromech nebo se pohupovali na křoví.

A v posledním čísle před prázdninami si povíme, co dělat, kdybychom přesto přese všechno měli tu smůlu a na hada šlápli.

V. v e l e s e z e n í

---

vůdců a činovníků našeho evropského exilového skautingu se konalo dne 22. a 23. dubna 78 v Diersdorfu NSR. Mělo tentokrát naplň převážně metodickou. Jako pozorovatelé byly přítomny první dvě vlaškovky z řad našich roverů - Klíček a Jitka; zvláště první zasáhl podnětně do diskusí. Zajímavá byla výměna zkušeností o problému nastupujících mladých vůdců.

Projednáno též vydání příruček ke stupňům zdatnosti a účast na Intercampu. Br. Maugli tam vede celoněmeckou výpravu včetně našich družin.

Večer byly promítnuty filmy z většiny loňských táborů, z nichž největší úspěch sklídl Janův film z Lucemburska s uměleckým scénářem.

Nedělní ranní bohoslužbu sloužil br. Jiří Kopic.

Projednána záležitost našich časopisů, hlavně ústředního Tam-tamu a uvažováno o jeho finanční podpoře.

Přehled o obšírnosti naší edice SKAUTED podal obětavý br. Čípa.

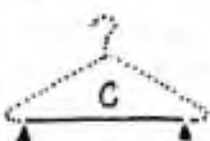
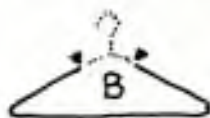
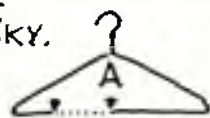
Za nové členy Poradního kruhu byli přijati bratři Pavel a Obé a sestra Věra, všichni z oddílu Německo-Střed. Pro zaneprázdněnost s bernským oddílem odešla z tříčlenné Evropské rady sestra Máma. Na její místo nastoupil za švýcarskou oblast br. Jestráb. Br. Vrně zůstává v této radě, ale nebude nadále vykonávat funkci velitele německé oblasti. Až do příštích oblastních porad zastoupí ho br. Ivo.

Příští Velesezení se bude konat za 2 roky pravděpodobně v Glattu.

UDĚLÁTKO :

POTŘEBY K ZHOTOVENÍ MOBILE:

- 3 DRÁTĚNÉ VĚŠÁKY - POUŽIJEME JEN SILNĚ KRESLENÉ ČÁSTI;
- PING-PONGOVÝ MÍČEK;
- BÍLÝ, SILNĚJŠÍ PAPIR;
- VAZACÍ DRÁT; - NIŤ;
- VODOVÉ BARVIČKY.

ČÁST „A“ A „B“ SPOJÍME
 VAZACÍM DRÁTEM.
 KONCE OHNEME NAHORU.

VYSTŘIHNOT
 A VLEPIT MÍČEK

HVĚZDY A ZVÍŘATA DVOJNÁSOBNĚ
 ZVĚTŠÍME. - VIZ TAM-TAM Č.B. SÍŤ
 JE JIŽ PŘEDKRESLENA. SOU-
 HVĚZDÍ UDĚLÁME 2x A JEDNO
 ZAVĚSÍME „OBRÁCENĚ“. PŘED
 ZAVĚŠENÍM VYBARVÍME
 STAŠA

STAVITELNÝ ÚKON
2 00

**1. Lesní škola
v 'Ennende'**

Několik poznámek k lesní škole na Ennendé.

Mé doupe je v pustinách St. Gallenu, 80 km od Ennendy. Jako budoucí Eddy Mercx jsem si řekl: "No, těch 80 kiláků zvládneš na kole asi tak - řekněme - za 3 hodiny včetně snídaně, oběda, večeře a poledního spánku." To byl můj první omyl. Neb cestou sněžilo, foukalo a také svítilo slunce. /Pozn. red.: Od kdy slunce sněží a fouká? Nevím proč, ale každý pes po mně štěkal. A chodci, když jsem zrovna projížděl zavátými vesnicemi, se po mně ohlíželi! Myslel jsem si: "Obdivují sportovce!" Teprve Pavel mne poučil: "Lidi nevidí každý den uprchlíka z blázince!"

Můj druhý omyl bylo ubytování. No - začalo slibně. Pavel coby "Hotel-boy" nás odvezl od místa srazu až k boudě. A zde to začalo: Náš "Hotel" mi připomínal spíše domek pro vyhybkáře než Hiltona v New Yorku. Záchod a umyvárny ve mně budily vzpomínky na vyprávění učitele o době kamenné a teploty v budově odpovídaly průměru z doby ledové. Za těchto okolností se noční návštěva latríny podobala poloviční šichtě kanadského dřevorubce kombinovaná s problémy lovce mamutů. Bylo třeba se probít vánicí a prosekat ledovou tříští a být připraven se ubránit všem nebezpečím a živlům divoké přírody. Z těchto důvodů byl u dveří vybudován k obecnému použití zbrojní sklad sestávající z:

kapesního nože /náhrada tesáku/,
sirek/kdyby bylo potřeba se zabydlet v pustině/,
sekery,
lopaty,
hrstě hrachu pro označení zpáteční cesty.

Samozřejmě, že naše strava odpovídala duchu uvedených dob. Kuchyně se podobala spíše alchymistické dílně. Toto zařízení nám umožnilo vědecké pokusy se studeným ohněm. Jeden z nich spočíval ve výrobě bramborových knedlíků: Mně a Babs se podařilo je nedovařit. Další důkaz o magických silách, vládnoucích v naší kuchyni je přeměna hmoty párkovité v hmotu dubovou. Při výrobě palačinek jsme úspěšně vyvrátili zákon o plachtění v termických prouděch /stoupající teplota nad sporákem/, protože naše palačinky přistávaly s nadpřirozenou rychlostí na zemi. Z uvedeného je zřejmé, že lesní škola splnila beze zbytku svůj účel, obohatit skautskou vědu o nové poznatky a zkušenosti a otevřela další cesty k neprobádaným skautským obzorům. Případné pochybnosti o věrohodnosti těchto poznámek podléhají PPJ státu VÁLENDY a budou řešeny demokraticky podle paragrafu KPF v době existence VÁLENDY 78.

Medvěd PANDA

Pozn. autora:

PPJ - pěštní právo jednotlivce

KPP - kolektivní potlačení pochybovačů

Pozn. redakce:

VÁLENDKA je letní tábor, kterého se zúčastní celá tlupa Medvěďů s Pandou v čele.

A vůbec: K této zprávě třeba dodat, že všech 11 účastníků přežilo lesní školu bez nejmenší úhony na tělesném zdraví - i zubech! - navzdory Pandovým kuchařským experimentům. O duševním zdraví lze pochybovat, protože většina drsňáků, patrně zcela zblbnuta sněhem, zimou a nezvyklou skautskou prací už během první lesní školy začala blábolit o druhé!

Naše nejoblíbenější písnička:

LITTLE BIG HORN

Píseň popisuje bitvu mezi 7. americkou kavalerií, vedenou generálem Custerem a spojenými Indiány pod vedením náčelníka Sitting Bulla v roce 1876. Indiáni pobili kavaleristy až do posledního muže. Byla to jedna z největších porážek - v roce stého výročí založení USA!

Tam kde leží Little Big Horn je indiánská zem

Tam přijíždí generál Custer se svým praporem

Modré kabáty jezdců, stíny dlouhých karabin

a z indiánských signálů po nebi letí dým

Říkal to Jim Brigger, já měl v noci sen

pod sedmou kavalerií jak krví rudne zem

kmen Siouxů je statečný a dobře svůj kraj zná

proč Custer neposlouchá ta slova varovná

Tam blízko Little Big Hornu šedivou prérií

Táhne generál Custer s sedmou kavalerií

marně mu stopař Brigger radí, zpátky povel dej

jedinou možnost ještě máš, život si zachovej!

Tam blízko Little Big Hornu se vznášejí smrti stín

padají jezdci s koňů, výstřely z karabin

límce modrých kabátů barví krev červená

kmen Siouxů je statečný a dobře svůj kraj zná.

Pak všechno ztichlo a jen tam-tam duní nad krajem

v oblaku prachu mizí Siouxů vítězný kmen

cáry vlajky hvězdnaté po kopcích vítr vál

tam uprostřed svých vojáků leží i generál

HRA JEN PRO DRSNÁKY!

Podobnost s lesní školou není čistě náhodná

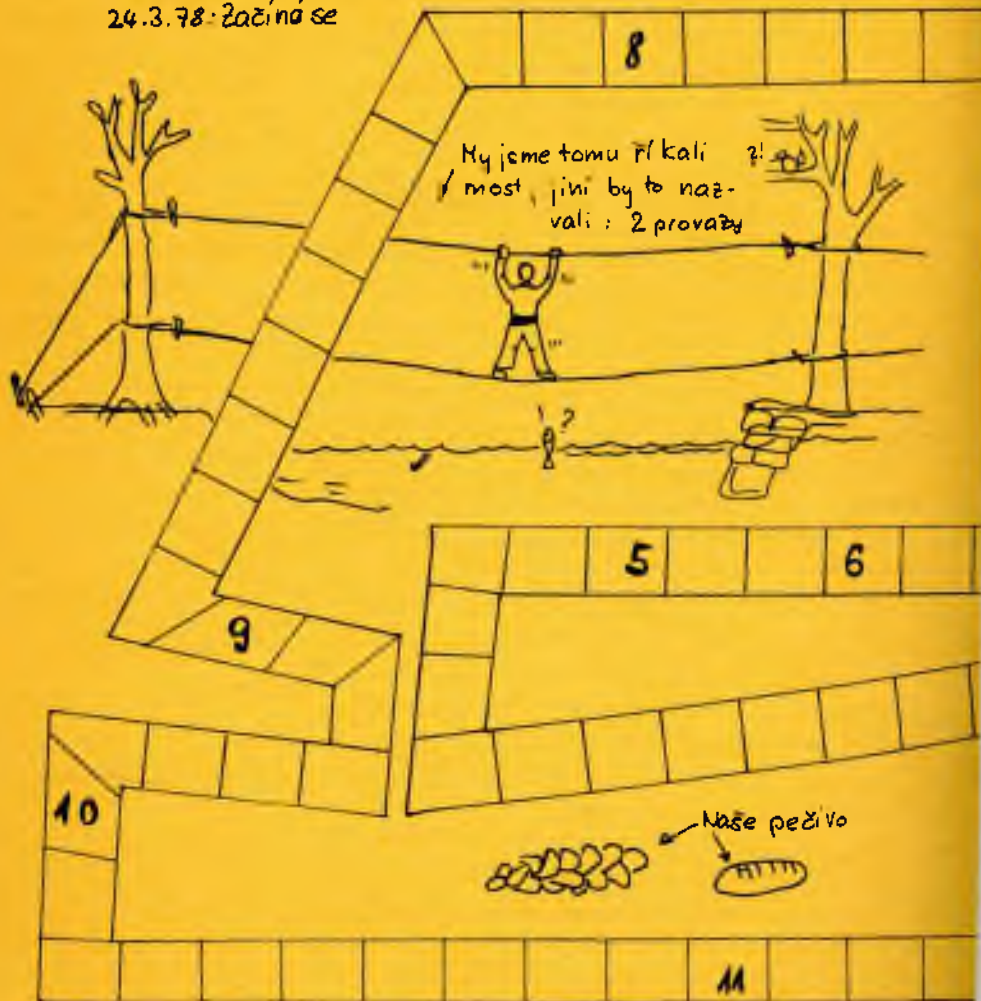
Nádraží Glarus

Sraz

1

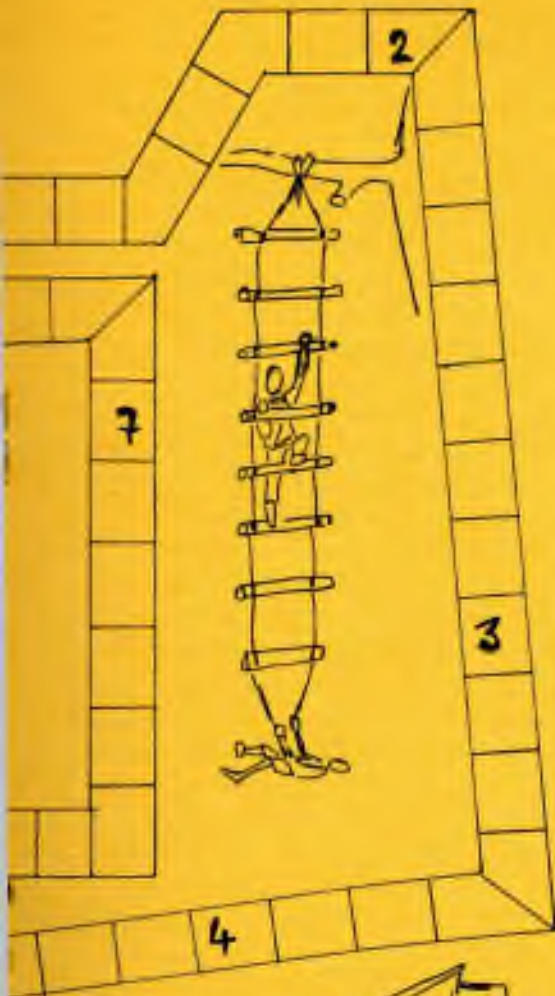
Pátek

24.3.78 - začíná se

Legenda:

1. Prší a Ty sis zapomněl holínky. Vrať se!!!
2. V noci je Ti zima, proběhni se 3 pole dopředu!
3. Nedovařil jsi bramborové knedlíky, dovař je a vesaď 1 kolo!
4. Ráno ses dobrovolně umyl v řece. Bravo, lo polí vpřed!
5. Spadls z mostu. Vynech 2 kola na vydýchnutí!
6. Chceš si to vyfotit a letíš pro foťák, běž 8 polí zpět!
7. Přebrodivl ses přes řeku, hurrá, házej ještě jednou!
8. Nasekal jsi řůru dříví, 5 polí vpřed!
9. Podařila se Ti pochodeň, házej ještě jednou!
10. Nepodařilo se Ti rozdělát oheň, běž se učit a začni od začátku! / Ha,ha! /
11. Dobrovolně myješ nádobí, házej ještě jednou!
12. Vymáchal sis všechny papíry, suš je 2 kola!

Sobota 1.4.78:
Končí se

Rozhod

12

→ Hurráá, nyní je z tebe rádce!

ENNENDA

Bylo to zkrátka prima! Současně s přihláškou dostali jsme varování, že několik vedoucích pojalo šílený úmysl uspořádat lesní školu v nekomfortní chatě s drsnými životními podmínkami a mohli jsme tedy být na nejhorší připraveni. Ale nebrali jsme toto varování vážně. Skutečnost byla horší než to, co jsme si v naší fantazii dovedli představit.

Představte si zasněženou krajinu a v širokém a dalekém okolí žádná jiná možnost umývání než studená řeka. A důsledek? První den překonali jen dva tento šok drsnáctví. Dobré příklady ale táhnou a tak pomalu ale jistě dostali všichni chuť na mytí a poslední dny jsme dokonce dělali závod čistoty. To mělo za následek, že snídaně byla později, ale zato jsme se na ni vrhli s chutí, která by každou dietku zničila.

Na Velký pátek večer, hned po našem příjezdu jsme kolem teplých kamen a při koláči sestavili program a jídelníček na další dny. Podmínka účasti na lesní škole byla, že si každý z účastníků připraví dvě temata ze skautské praxe a to jak teoreticky, tak prakticky. A tak v následujících dnech jednotliví bratři a sestry přednášeli a předváděli připravené body skautské praxe a ostatní pilně zapisovali, až se jim z poznámkových bloků kouřilo. A tak jsme se třeba dověděli něco o udržování a zacházení s nářadím a při té příležitosti jsme nabrousili a spravili všechny sekyry, které jsme měli s sebou. Příště jsme měřili výšku stromů a šířku řeky a při tom jsme si užili dost legrace, protože každý dostal jiný výsledek a snažil se ostatní přesvědčit o tom, že jen jeho výsledek je správný. Dalšími tematy byla první pomoc, orientace a taky výroba pochodní.

Důležitým tematem bylo získání určité zručnosti a dovednosti v zacházení s kuchyňským nářadím a nádobím. A tak jsme pekli chleba, vánočky, stloukali máslo, vyráběli tvaroh, vařili marmeládu. Mohli jsme tudíž pohostit bratra Šedivého Grizzlyho a Cookieho, kteří nás navštívili o velikonočním pondělí, pokrmy vlastní výroby, což oni k našemu velkému překvapení přestáli bez úhony na zdraví. Bratr Šedý Grizzly nám vyprávěl o začátku skautingu v Československu.

V řece nedaleko chaty byl ostrůvek. Zvědavost nám nedala: Chtěli jsme vyzkoumat, co tam je. A tak jsme pomocí dvou lan postavili most. Ale k procházce po laně bylo zapotřebí mnoho šikovnosti. Zprvu jen nejodvážnější z nás lezli - s klepajícími koleny - přes most. Později jsme tuto cestu vykonávali všichni jen tak "mimochoodem". Na ostrůvku jsme si také udělali táborový oheň a při návratu jsme na osvětlení mostu používali vlastnoručně vyrobené pochodně.

Celý pobyt na lesní škole se nám všem velice líbil, i když nás mnohé stálo hodně námahy a přemáhání, nálada byla výtečná. Atmosféra byla chromná a dobře jsme si rozuměli. Mnoho jsme se naučili jak ze skautské teorie, tak praxe. A tak bych chtěl skončit tím, čím jsem začal: Bylo to prima!

Ne-lava

STATISTIKA NEHOD-

Úrazy: Neurazil se nikdo, ačkoliv se smělo říci všechno upřímně.

Srážky: Srazilo se mlíko. Škoda byla částečně kryta výrobou tvarohu. Déšťové srážky /sníh/ v hojně míře.

Zmrznutí: Většina vajec /asi půl kopy/, jedno tekuté mýdlo a několik litrů mlíka. Účastníci všichni, ale ti zase roztáli.

Otravy: "Nekonalý se!" Na otravování nezbyl čas.

Počet utlučených: Tři hroudy másla.

Počet zabitých: pět. Z toho byly tři slepice, jeden kohout a jeden kačer. Jejich životy byly obětovány po půlnoci za účelem školení v kuchání, paření, škubání a obědvání /včasného/.

Počet padlých a spadlých: Padla jedna olše z důvodů cvičných a většina palačinek spadla z důvodů týchž. To však nevadilo, chutnaly stejně /ty palačinky, ne ta olše/, neboť v chatě bylo možno jíst s podlahy. Dále spadl jeden účastník s mostu, ale vydrápal se vlastní silou na břeh.

Interview s vedoucím lesní školy Pavlem.

Zašli jsme za Pavlem /fousatým, kozoloučským a válendovským/, abychom si upřesnili obrázek o průběhu našeho velikonočního skautského podniku. Redakci zastupovala Pirátka.

Pirátka: Pavle, ty jsi vedl naši první exilovou lesní školu. Na předešlých stránkách si účastníci natropili ze svých zážitků plno legrace. Mohl bys nám trochu souvisleji vyličit o co šlo a kdo byli vaši instruktoři?

Pavel: Na rozdíl od tradiční lesní školy jsme žádné instruktory neměli. Každý z nás si připravil jedno nebo více skautských temat a "vyučoval" ostatní. Také program, sestavení jídelníčku, účetnictví a vlastně celé vedení tábora bylo společným dílem. Konec konců bylo přece účelem školy, vyzkoušet si vedení družiny nebo tábora.

Pirátka: A myslíš, že se to podařilo?

Pavel: Asi takhle: Lesní škola byla úspěšná, ale pro příští jsme se už dohodli na mnohých zlepšovácích.

Pirátko: A co jste všechno dělali?

Pavel: Byla toho opravdu spousta a tak bych se chtěl zvlášť zmínit o tom, co jsme cvičili se zaměřením na letní tábory. Tak jsme příkladně postavili tak zvanou opičí dráhu. Byly to rozmanité provazové žebříky, mosty a hrazdy, na kterých jsme zároveň cvičili různé uzly a používali při tom též přírodního materiálu, totiž větví. Myslím, že teď se můžou táborníci na ranní rozcvičky opravdu těšit. Ale i táborová kuchyně bude stát zato! Protože pečení chlebě a pečiva, tlučení másla, vaření marmelády, přípravě drábeže, výrobě tvarohu atd. jsme věnovali dosti pozornosti.

Pirátko: Podařilo se to vždycky?

Pavel: Vždycky se to snědlo! I když slepice v Seatonově hrnci, jisté knedlíky a vajíčka, připravovaná v papírovém kelímku nad ohněm nesla stopy naší netrpělivosti.

Pirátko: A kromě vaření?

Pavel: Vyzkoušeli jsme si řadu her, stezku pozornosti, bobříky, odhadování vzdáleností, první pomoc. Pokoušeli jsme se dokonce rozdělat oheň třením dvou dřev, ale to se nám docela nepodařilo. Zato všichni účastníci se naučili opravovat a brousit nářadí, sekerky a nože.

Pirátko: Budou to moci všichni uplatnit?

Pavel: Určitě. Vždyť všech deset účastníků pojedje letos na letní tábory: Na Válenku, do Glattu a na Severku.

Pirátko: A počasí?

Pavel: No, nejdřív sněžilo. Ale časem - jsme si zvykli! Takže dokonce jsme přenocovali pod širákem.

Pirátko: Teď se vytahuješ nebo houpeš.

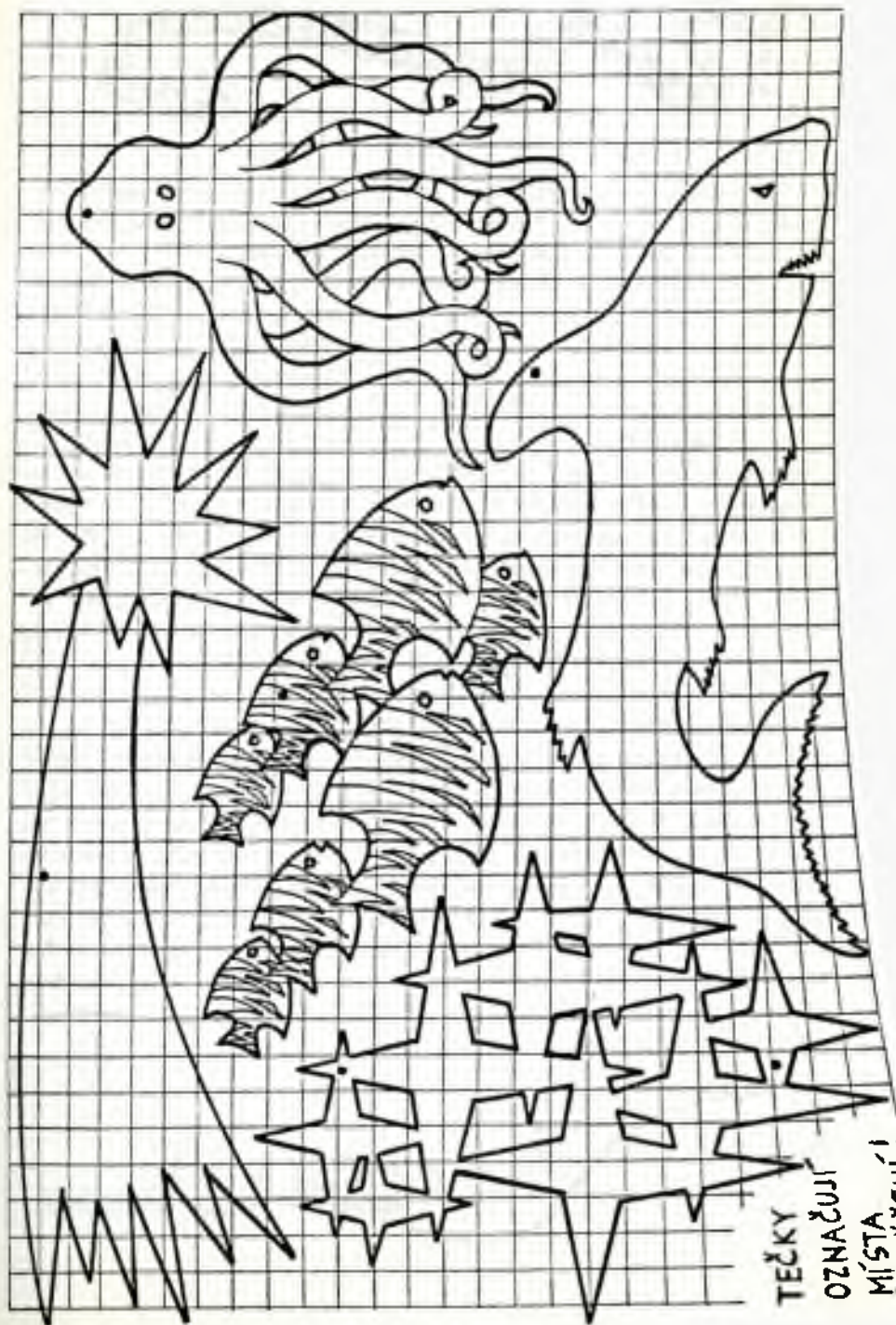
Pavel: Nevytahuju a co říkám je pravda pravdoucí. Musím ovšem dodat, že jsme nepřenocovali na sněhu, protože náhle přilítlo jaro a oteplilo se tak prudce, že nejen veškerý sníh zmizel, ale venku bylo tepleji než v naší chatě.

Pirátko: Čili jste dost mrzli. Přesto jsi byl spokojen.

Pavel: S celkovou atmosférou určitě. To bylo vlastně to nejvydařenější. A pokud jde o zimu: překonávali jsme ji těžbou palivového dřeva, pověstným skautským humorem /rubáním i chechtáním se člověk zahřeje/a jak jsem už říkal: zvykli jsme si!

Pirátko: Uvažujete o další lesní škole?

Pavel: A jak! Nic konkrétního není dosud na obzoru, ale těch plánů!

TEČKY
OZNAČUJÍ
MÍSTA
ZAVĚŠENÍ!

Hadí slavnost.

Patnáctého května slavivaly Užovky svátek své soukromé patronky Žofie. Tak se totiž jmenovala jejich rádkyně - Žofka, řečená Užovka. A podle rádkyně byly i ostatní Užovky.

Přikolébaly se v zástupu, ruce v předpažení položené na ramesnou té předchozí a vlnily se jako živý had. Jen Kobra, která byla v čele hadího zástupu, neměla ruce v předpažení, ale zato náruč plnou darů. Upekla doma z koláčového těsta krásného hada přes celý plech, povrch pomazala bílkem a polepila šupinkami z mandlí, zasadila do hlavy dvě rozinky místo očí a ještě uválela malé hádky pro celou družinu. Byli to krásné zlatoví hadi! Taky Krajta se významenala: Upletla Žofce - Užovce hada ze zbytků vlny. Jak? Inu, to je stejně snadné jako had z koláčového těsta, jenže to déle trvá. Za pomoci pěti krátkých pletacích jehlic a s použitím všelijakých zbytků vln, které se povalují v zásuvce. Na takovém hadu se nedá nic zkazit, plete se stále kolem dokola, čím pestřejší barvy, tím je had veselejší. Nakonec Krajta pozujímala oka postupně pro hadí hlavu, přišila dva knoflíky - oči a vše vycpala vatou.

Pak se přihnali kluci: Jírka přinesl od cukráře pytlík "gumových" hadů, Luboš vyrobil hada - mátohu z dřevěné větvičky, nalezene v lese a Ivan přinesl Žofce - hadici! Byla z toho děsná vřava: Rychle rozdělali ohníček, Žofka pokřtila kluky Slavnostně na "ledové muže" Pangráce, Serváce a Benifáce, vyčarovala z rance věnec vuřtů a mísu a "obyčejným" hadím těstem /mouka, voda, sůl a kypřící prášek/ a už se peklo vesele. Žofka - oslavenkyně se stárala horlivě, aby ohníček dobře hořel, protože to je prý úkol Žofie: pořádně zatopit, aby Ledoví muži odtáhli. Tihle tedy odtáhli, ale ne dříve, než hadí slavnost skončila, ohniště bylo zahlazeno a slunce se schylovalo k západu ...

P O L N Í O L T Á Ŕ

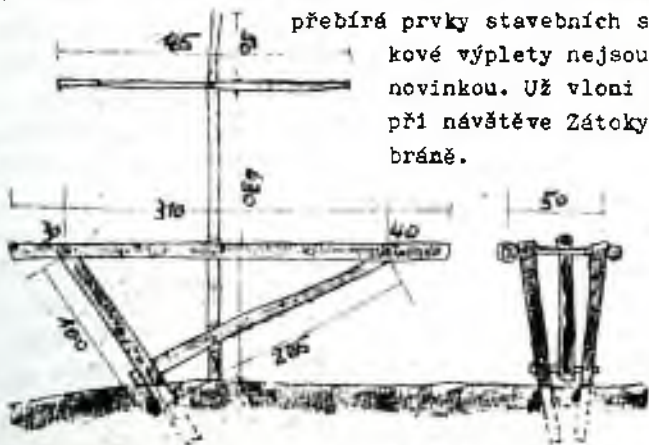
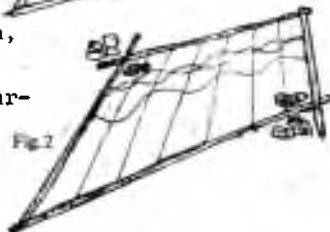
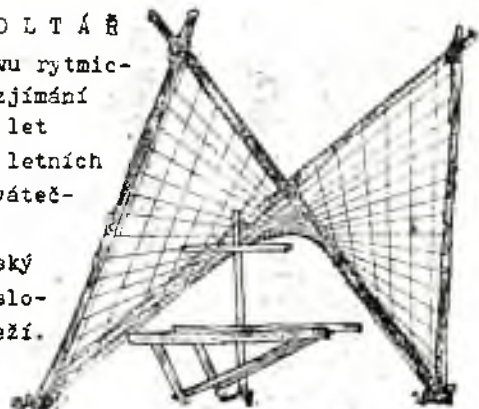
Polní mše sv. za zpěvu rytmických písní anebo ekumenická rozjímání tam, kde není kněz, patří už 6 let k dobré tradici většiny našich letních táborů. Dávají nedělnímu dni sváteční ráz.

Letos nám nabídl římský velehrad několik studentů bohosloví, zaměřených na práci s mládeží. Prospěch bude oboustranný. Oni si na táboře prohloubí svou praxi a pomohou vůdcům táborů i jako duchovní rádci.

Na přivítání bychom si měli dát záležet na polním oltáři. Patří k táborovým stavbám, dává nám pracovní náplň a průchod tvůrčí fantazií.

Dnes vám dáváme jeden možný tip. Překroucené

vypletené rámy patří k moderní skautské architektuře, která tak přebírá prvky stavebních slohů své doby. Takové výplety nejsou pro nás úplnou novinkou. Už vloni jsem je obdivoval při návštěvě Zátoky III. na vstupní bráně.

Oltářní doplňky, tj. krucifix, svícný a podstavec pro misál mohou být úkolem pro šikovně jednotlivce.

počet obyvatel

1. Brno	335 918	A - Ohře
2. Praha	1 078 096	B - Berounka
3. Ostrava	278 337	C - Vltava
4. Bratislava	281 539	D - Labe
5. Plzeň	148 022	E - Sázava
6. Košice	145 017	F - Lužnice
7. Tábor		G - Jihlava
8. Olomouc		H - Svratka
9. Hradec Králové		J - Morava
10. Karlovy Vary		K - Odra
11. Nitra		L - Váh
12. Jihlava		M - Hron
13. Liberec		N - Hornád
14. Banská Bystrica		O - Ondava
15. Budějovice		P - Dunaj
16. Gottwaldov		

Tentokrát vám přinášíme vy-
luštění zeměpisného kvízu z č. 6.
a 7. Provoláváme slávu vítězným
účastníkům: Daně Vrbové z Kanady
a Láďovi Bezákovi z Německa, kte-
ří těm lenivějším obstarali ná-
povědu.

Podívejte se pozorně na ma-
pu Československa a zaznamenejte
si do svých bystrých hlaviček i
do svých lesních moudrostí či ji-
ných zápisníků, kde leží které
město a kudy teče která řeka.

Proč? Protože se vám to může
moc dobře v životě hodit. Až bu-
dete zpívat všelijaké písničky,

učit se různým říkankám, číst knížky a učit se dějepisu, luštit
kvízy a křížovky. Uslyšíte příkladně s slavném městě Táboru, kte-
ré se zapsalo do historie. A zpívá se o něm písnička:

"Běží liška k Táboru, nese pytel zázvoru,
ježek za ní pospíchá, že jí pytel rozpíchá". Tak abyste věděli, je
řeč o tom starobylém městě. Ta písnička je starší než skauting!

Celkem šest měst má přes sto tisíc obyvatel. Praha má něco
přes milión, Brno má přes tři sta tisíc, Bratislava a Ostrava ma-
jí po necelých třech stech tisících, Plzeň a Košice se blíží sto-
padesáti tisícím. Vyhledejte města ve své či sousední zemi, která
odpovídají svou velikostí a napište nám je! Odměna!

Zahrajte si s námi!

V tenhle čas se skautská chasa nejvíce shromažďuje. Na předtáborových schůzkách nebo i na táborech se objeví nováčkové. Abyste se seznámili, naučíme vás tuze veselé hře. Ale legraci si při ní užijete i když se všichni dobře znáte.

Každý hráč dostane tolik lístečků, kolik je účastníků hry. Na každý lístek napíše své jméno. Všichni začnou psát současně, jakmile je dáno znamení. Je-li hráč hotov se všemi č i t e l n ý - m i podpisy, snaží se lístečky vyměnit se svými spoluhráči a seřadit je podle abecedy. Ten, který získá první úplnou sbírku podpisů, je vítěz. Je to velice prostá hra, ale až ji provedete, uvidíte, že je při ní plno veselého zmatku. Málokdo si pamatuje s kým už výměnu provedl a koho má v tlačenici ještě hledat. Tuhle hru si můžete ještě obměnit tím, že hráči musí psát jen levou rukou /leváci pravou/.

A co poradíme našim osamělým hlídkám? Aby pro tuto hru získali třeba své školní kamarády nebo jakoukoliv společnost!

G O N Á S S P O J U J E

Vyjedeme si se svými přáteli. Pojedeme několika vozy. Všechny skupiny pojedou se svými učiteli. Budou vybaveni pytli. Pytle naplníme jeteli. Budeme se honit s motýly nebo se psy? -Ne, bystré sestřičky a udatní bráškové, budeme se potýkat se svými svízeli jako statečný Jiřík. Tak tedy: přítel - bez přítele, učitel - bez učitele, pytel - bez pytle a jetel - bez jetele. A proto bude měkě - i v sedmém pádě množného čísla: /s/ přáteli, učiteli, pytli, jeteli. Ale: vůz - bez vozu, motýl - bez motýla a pes - bez psa a to je dostatečný důvod k tomu, aby v sedmém pádě množného čísla bylo -y. Já vím, že jste z toho trochu tumpachoví, ale z toho si nic nedělejte, neboť to občas spletou i dospělí. Schválně z téhle kapitoly vyzkoušejte nějakého dospělého krajana a to takového, který vypadá náramně chytře. Ale jděte na to nějak šikovně!

Ale víte co? My si zahrajeme na silnou vůli! Jak? Takhle: Každý den - ale opravdu každíčký, ode dneška až do dne, kdy se vám do ruky dostane další číslo Tam-tam si napište jednu větu, nebo alespoň ten správný tvar od nějakého hezkého podstatného jména rodu mužského. Třeba stan, vrchol, ctitel, orel, sokol, provaz, kůl, klam, větrolam, šroub, kozel, anděl, lev. Nemusíte ani moc vymýšlet, stačí, když ta slůvka vyhledáte v jakémkoli českém textu a připojíte a n a p í š e t e tvar sedmého pádu množného čísla.

HLE D Á S E P Í S N I Č K A

Ano, už zase. Úspěch mě zmlsal a jen co poděkuji alespoň touto cestou tatínkovi Zmaty, předložím další problém. Je to opět písnička mého vlčáckého mládí. Zapamatoval jsem si melodii, ale slova se vykouřila z paměti. Zůstala jen první sloka:

Na stráži skautík stál, ničeho se nebál,
jen trochu zubama, kolenama klepal.

Refr.:

Huhuhú, huhuhú, sova houká kdes.
huhuhú, huhuhú, měsíc za mrak vlez.
Tmí se les.

Písnička je to hezká a bylo by škoda, kdyby se měla navždy ztratit.
Najde se pamětník?

- Obé -

Skautské odznaky

Tuto serii jsme zahajovali odznaky čs.skautských organizací z doby mezi oběma světovými válkami, tedy před sjednocením v r.1938. Sbírká nebyl úplná. Odnože rostly jako ~~řas~~ po ~~řas~~. Jestřábovi se teď podařilo sehnat aspoň jmenný seznam zbývajících :

Československá obec B.P. skautů	Roubalovi děti svobody
RTJ skauti	Slovenští katoličtí skauti
Skauti Seatonovci	Děti svornosti
Liga českých woodcrafterů	Hašomer Kadimeh
Spertak-Jugend Skaut	Magyar czerkesh slovakia
Ukrajínští skauti	HPC - Harcerstwo Polskie v Cziechach
Skauti sv.Jiří - ruští	Čs.obec junáků volnosti,
Hašomer-Hacair	Skauti volnosti
Hacair-Trumpedor	Děti slunce
Skauti socialisti	Vysokoškolskí skauti
Skauti práce	Spojené sbory junáků-skautů
	Svaz katolických skautů Moravy.

Jestřáb si troufá opatřit asi dvě třetiny jejich odznaků. Při jeho pověstné shánčlivosti mu to věříme a příležitostně je o-tiskneme.

LETNÍ TÁBORY LETNÍ TÁBORY LETNÍ

Dnes uveřejňujeme závěrečné hlášení o posledních dvou našich táborech :

Místo : G l a t t ve Schwarzwald
Termín : od 15.7. do 3.8.
Bydlení : v podsadách, základna na faře
Kapacita : 25
Cena : FrS, DM 220,-
Pořádá : Oddíl Karlsruhe společně s III.odd. Bern
Vede : Zmaty, Klokan, za asistence některého z oldskautů

Název : " C d e t a 78 "
Místo : Odenwald NSR
Termín : 22.7. - 13.8
Kapacita : 35
Cena : DM 240,- až 250,-
Pořádá : Oddíl Dr.Velena Fanderlíka /Německo-Střed/
Vede : br. Obé

OBLASTNÍ SCHŮZKA HOLANDSKÝCH se koná 3.a 4.června u jezera Brielle Maas. Na programu je příprava na letní tábor.

Bleskova VYZVA K VEDOUCÍM TÁBORŮ : převezměte si včas do komise krátké manchestrové kalhoty /holandská provenience/ a khaki-barety. Potřebujeme zmenšit sklad.

CURYŠSKÉ NAKLADATELSTVÍ KONFRONTACE pamatuje i na naši mládež. Vyšlo v češtině sbírku rozkošných minipohádek Jely Lepmannové " D o b r o u n o c ". Bohatě ilustrovaná knížka stojí FrS 17,-. Všele doporučujeme. možno objednat přes naši administraci.

Uzávěrka červnového čísla je v pátek, dne 2.6.1978

Redakční kruh Tam-tam : Cookie, Pirátka a spol.

Předplatné činí pro členáře z CH Fr 14.-, z ostatní Evropy DM 16,-

Bankovní spojení : ze záměří § 10,-

Schweizerische Volksbank Murten, Konto 30/10771/33 - Tschechoslowakische Pfadfinder. Postscheckkonto banky 17-988 Fribourg /Schweiz/. Čtenáři z Německa mohou použít též konta v BRD :

Rüsselsheimer Volksbank, BLZ 500 930 00 , 6090 Rüsselsheim.

etc. Nr. 200245.02 Tschechoslowakische Pfadfinder i.d.BRD.

A.Z. 3000 Bern 1
 Postretouren an :
 Postfach 295
 CH-8021 Zürich 1
 Verband der
 Tschechoslowakischen
 Pfadfinder in der Schweiz.

Wlny bouří, moře větrem cuní, loď unáší wlny v dal...meričtí
 námořníci plují na Quadacanal. Kytara si tesknou píseň
 zpívá za přiswitu hvězd. Jak ta píseň zní, mnohý z nich už ví,
 že se nevrátí. Krásná Meredith, ty víš, kdo jel se bit,
 Krásná Meredith, až zas bučeš snít, tak
 kdo plul na křižníku na Quadacanal. - že tam za přílivu pad'
 nezapomen nikdy na Quadacanal.
 ten kdo tě měl tolik rád - Krásná Meredith, přijď se pomodlit
 za ty, jež nevrátil nám Quadacanal.

2. V Tichomoří na ostrůvku malém, o kterém ty dobře víš,
 tam ve stínu mlčenlivých palm stojí prostý kříž.
 Tam spí mnohý z mladých námořníků svůj poslední sen.
 Jak se hvězdy skví, v tichu večerním v palmách píseň zní: hřř.